

Any acadèmic	2014-15
Assignatura	20501 - Recursos Territorials
Grup	Grup 16, 2S, Menorca
Guia docent	B
Idioma	Català

Identificació de l'assignatura

Assignatura	20501 - Recursos Territorials
Crèdits	2,4 de presencials (60 hores) 3,6 de no presencials (90 hores) 6 de totals (150 hores).
Grup	Grup 16, 2S, Menorca (Campus Extens Illes)
Període d'impartició	Segon semestre
Idioma d'impartició	Català

Professors

Professor/a	Horari d'atenció als alumnes					
	Hora d'inici	Hora de fi	Dia	Data d'inici	Data de fi	Despatx
Juana María Petrus Bey joana.petrus@uib.es	16:00h	19:00h	Dijous	29/09/2014	17/07/2015	nº 41- Ed. Guillem Colom. Altres dies i hores a convenir i tutoria electrònica
	18:30h	19:30h	Dijous	23/09/2014	17/07/2015	41
Alvaro Sanz Gómez alvaro.sanz@uib.es	15:00h	17:00h	Dijous	23/09/2014	17/07/2015	41

Contextualització

Sé benvingut/a l'assignatura 'Recursos Territorials'. L'assignatura "Recursos Territorials" forma part del títol de Grau en Turisme que des de l'any 2009 s'imparteix a la UIB. El grau s'imparteix per primera vegada a Menorca aquest curs 2014-15, de manera que donem una benvinguda especial a aquest grup d'alumnes.

L'assignatura s'imparteix en primer curs durant el segon semestre. Veureu en els horaris que tenim classe els dimecres i els divendres, i que els alumnes de Menorca tenen tres seminaris programats. Les classes teòriques es desenvoluparan els dimecres. Com el semestre té 15 setmanes està previst un total de 30h teòriques. Per la seva banda, l'assignatura té prevista 15 hores de pràctiques que es realitzaran en grup mitjà a l'aula i fora d'ella, en sortides de camp. La distribució serà d'unes 9/10 hores seminaris i 6/5h sortides de camp. .

Confio que hagi superat amb èxit totes les assignatures del primer semestre, si no ha estat així, espero que això no resti gens el teu interès per aquesta assignatura ni pels estudis que vas triar.

'Recursos Territorials' forma part del Mòdul III del títol de Grau en Turisme, un mòdul dedicat a la 'Planificació Turística "que, al seu torn, se subdivideix en dues matèries:" Recursos i Productes Turístics "i 'Destinacions Turístiques'. La nostra assignatura pertany a la matèria "Recursos i Productes Turístics", igual que l'assignatura 'Geografia del Turisme 'que has cursat en el primer semestre i altres que tindràs ocasió de cursar en el quart any si escullis l'itinerari de Planificació, com són "Planificació i Avaluació d'Espais Turístics", "Itineraris Naturals i Culturals" i "Turisme Sostenible". Espero que tant 'Geografia del Turisme' que ja has realitzat el primer semestre, com aquesta de 'Recursos Territorials' aconseguixin apassionar pel món de la planificació turística en què la geografia i l'economia treballen de manera conjunta per esdevenir

Any acadèmic	2014-15
Assignatura	20501 - Recursos Territorials
Grup	Grup 16, 2S, Menorca
Guia docent	B
Idioma	Català

un instrument útil amb el qual millorar el constant procés de presa de decisions (correctes) que envolta el món del turisme.

L'assignatura respon a diversos dels objectius del títol de grau, en primer lloc, satisfer la necessitat que tindràs quan treballis en el món empresarial o a l'administració pública de disposar d'instruments útils que t'ajudin a prendre decisions. En segon lloc, pretén donar-te a conèixer els aspectes essencials que possibiliten el desenvolupament d'avantatges competitius en relació, tant amb els productes, com amb les destinacions. Finalment, l'assignatura busca proporcionar la formació que necessitaràs en el teu treball professional tant en l'empresa com en l'administració pública per saber aprofitar de forma sostenible els recursos naturals i culturals que ofereix el territori.

Requisits

Competències

En l'assignatura "Recursos Territorials" treballarem fonamentalment el concepte d'espai geogràfic, particularment des del punt de vista de la seva aptitud per a ser utilitzat i convertit en recurs turístic. Breument, això significa entendre en cada societat tant el medi natural i humà com les relacions que l'home estableix amb aquest mitjà per poder desenvolupar-hi activitats d'oci i recreació, els impactes que aquestes activitats causen i els equilibris que cal establir per poder donar continuïtat a la seva explotació de forma sostenible.

Específiques

- * CE-2: Assolir una visió integral del fenomen turístic i entendre les relacions entre els diversos subsistemes que l'integren..
- * CE-3: Reconèixer les formes en que l'organització social i territorial incideixen en les modalitats turístiques, el desenvolupament turístic, així com els impactes del turisme en el medi natural i en l'ordre social dels territoris en que es desenvolupa..
- * CE-4: Ser capaç de conceptualitzar patrons, processos, interaccions i canvis en el món turístic, entenent-los de forma sistèmica a diverses escales..
- * CE-5: Demostrar un coneixement general de les diferents formes que adopten els espais turístics en el món, així com també ser capaç d'analitzar els factors que intervenen en la seva configuració..
- * CE-11: Conèixer i aplicar els conceptes, mètodes i eines que permeten la gestió responsable dels recursos, la protecció del medi i l'ús sostenible del territori..

Genèriques

- * CG-2: Saber aplicar els coneixements tècnics i metodològics al treball d'una forma professional, integrant els diversos camps d'estudi relacionats amb el turisme i posseir les competències a través de l'elaboració i defensa d'arguments i la resolució de problemes en la seva temàtica d'estudi..
- * CG-3: Tenir la capacitat de reunir i d'interpretar dades quantitatives, qualitatives i espacials per tal de poder emetre judicis amb reflexió crítica sobre temes de significació territorial, social, econòmica, científica i ètica relacionats amb el turisme..

Any acadèmic	2014-15
Assignatura	20501 - Recursos Territorials
Grup	Grup 16, 2S, Menorca
Guia docent	B
Idioma	Català

Bàsiques

* Podeu consultar les competències bàsiques que l'estudiant ha d'haver assolit en acabar el grau a l'adreça següent: http://estudis.uib.cat/ca/grau/comp_basiques/

Continguts

Continguts temàtics

Bloc I. Recursos del territori: concepte bàsics

- Tema 1. Espai geogràfic i territori. L'ús del territori com recurs turístic
- Tema 2. L'evolució dels recursos turístics en la societat de consum
- Tema 3. Els recursos territorials turístics i la invenció de recursos turístics

Bloc II. Recursos territorials: avaluació i factors limitadors en l'ús turístic

- Tema 4. Classificacions dels recursos turístics i la seva avaluació
- Tema 5. Factors limitadors en l'ús turístic dels recursos territorials

Bloc III. Recursos territorials i el seu aprofitament turístic

- Tema 6. L'aprofitament turístic dels recursos naturals del territori
- Tema 7. L'aprofitament turístic dels recursos socio - espacials del territori

Bloc IV. Els impactes territorials de l'activitat turística

- Tema 8. Els impactes territorials del turisme

Bloc V. Recursos territorials turístics a l'Estat Espanyol

- Tema 9. Principals recursos territorials turístics i rutes turístiques a Espanya

Metodologia docent

En aquest apartat s'exposen les diferents modalitats d'aprenentatge previstes per a l'assignatura. Recursos Territorials es desenvoluparà mitjançant classes teòriques i mitjançant dos tipus de classes pràctiques, unes a l'aula i altres en sortides de camp. És important l'actitud de l'alumne en cadascuna d'aquestes modalitats, en unes es requereix de la seva atenció, presa d'apunts i participació activa. En altres, les pràctiques, cal una actitud positiva davant la recerca d'informació, adquisició de responsabilitats i treball en equip.

Volum de treball

L'assignatura està programada de tal manera que un 60% de les hores corresponen a treball personal de l'alumne, que ha de dedicar a estudiar, realitzar les tasques que se li encarreguin, els treballs de pràctiques, lectura de bibliografia, realització d'esquemes, apunts, etc. Aquesta part s'avaluarà a través dels exàmens teòrics i dels treballs individuals i en grup que es lliurin.

La resta de les hores (40%) són treball compartit entre el professor i l'alumne, a través de les classes magistrals, les pràctiques realitzades a l'aula i les sortides de camp.

Any acadèmic	2014-15
Assignatura	20501 - Recursos Territorials
Grup	Grup 16, 2S, Menorca
Guia docent	B
Idioma	Català

Has d'aprendre a organitzar el teu temps, si assisteixes regularment a les classes presencials i et programes unes hores setmanals per dedicar a aquesta assignatura (a casa, a la biblioteca ...) no has de tenir cap problema a aprovar fins i tot amb molt bona nota aquesta assignatura . Si només assisteixes a classe però no treballes pel teu compte, segurament tindràs dificultats per aprovar, així que el consell és que et organitzis des del primer dia.

Activitats de treball presencial

Modalitat	Nom	Tip. agr.	Descripció	Hores
Classes teòriques	Classes magistrals	Grup gran (G)	Les classes teòriques tenen per finalitat l'explicació per part de la professora dels continguts fonamentals de cadascun dels blocs temàtics. La professora farà servir material de suport audiovisual que estarà disponible a campus extens. Per poder seguir correctament les explicacions de classe es recomana que l'alumnat segueixi el desenvolupament del programa estudiant els documents de campus extens que hi ha de cada tema i que s'aniran fent públics a mesura que avança el curs. Per a alguns temes (que s'indicaran oportunament) és obligatori haver llegit i / o estudiat el material annex que faciliti en campus extens, per a la resta de temes, el material annex té només caràcter informatiu, de consulta o ampliació. Les classes teòriques s'imparteixen els dimecres 19:00 h-20:30. Es prega puntualitat a les mateixes.	30
Classes pràctiques	Pràctiques d'aula	Grup mitjà (M)	Les classes pràctiques es realitzaran previsiblement en el mateix grup (gran) que les classes teòriques. A Campus Extens s'indicarà el material necessari que s'haurà d'utilitzar per a realitzar les activitats pràctiques i quins dies es desenvoluparan les sessions pràctiques. També podrà consultar el contingut de cada sessió pràctica. Les sessions pràctiques estan destinades a que l'alumne treballi bé individualment, bé en grup el tema 4, el tema 6, el tema 7 i el tema 9, mitjançant el desenvolupament de les tasques que es poden consultar al calendari de pràctiques disponible a Campus Extens . Les sessions pràctiques són avaluades tant a través del comportament de l'alumne durant les sessions de pràctiques (assistència, atenció, col·laboració, participació, realització de tasques previstes) com amb el lliurament de les activitats pràctiques en el format que es necessiti (tasca a Campus Extens , presentació de treballs, presentació oral a classe, etc.).	9
Classes pràctiques	Sortida de camp	Grup gran (G)	Aquesta activitat pràctica pretén aconseguir que entris en contacte amb alguns dels recursos territorials explotats com a recurs turístic de què disposa l'illa (Mallorca / Menorca), i que es troben en alguna de les fases d'evolució del recurs territorial com a producte turístic que haurem estudiat . Res no pot substituir el treball de camp i la valoració directa que puguis fer dels recursos disponibles. La sortida de camp es realitzarà previsiblement en dissabte, en dia diferent i lloc per a Mallorca i Menorca .. A Campus Extens es donaran les indicacions oportunes per poder realitzar la sortida (documentació i material necessari). A les sessions pràctiques precedents es realitzaran els treballs previs per preparar la sortida.	5
Avaluació	Exposició a classe	Grup gran (G)	En aquesta modalitat els alumnes exposaran a la resta de la classe els treballs en grup que hagin realitzat, en concret, el	10

Any acadèmic	2014-15
Assignatura	20501 - Recursos Territorials
Grup	Grup 16, 2S, Menorca
Guia docent	B
Idioma	Català

Modalitat	Nom	Tip. agr.	Descripció	Hores
			treball en equip resultant de la Sortida de Camp a la zona turística o altres que eventualment puguin desenvolupar-se. L'exposició és pública i ha de comptar necessàriament amb l'assistència de tots els alumnes, ja que tots els alumnes, juntament amb el professor, avaluen el treball dels seus companys. Es disposarà d'una fitxa d'avaluació amb els principals apartats a avaluar i l'escala d'avaluació per tal que aquesta sigui el més objectiva possible. Els dies i hora d'exposició seran aprovats a l'inici de curs i no es poden modificar llevat de causa justificada. La finalitat d'aquest sistema de treball i d'avaluació és que els alumnes aprenguin a cooperar i treballar en equip, també que aprenguin a distribuir tasques, a ajudar-se ia organitzar-se. Saber complir amb els terminis de lliurament i amb les dates programades i ser responsable de les tasques que a un se li assigna en un grup és una cosa que s'ha d'aprendre com més aviat.	
Avaluació	Prova escrita	Grup gran (G)	<p>La finalitat d'aquesta avaluació és comprovar que l'alumne va adquirint els coneixements previstos en l'assignatura. Al final de cada bloc els alumnes realitzaran una prova tipus test o prova de respostes curtes que servirà com a mecanisme d'avaluació dels continguts vistos en l'assignatura fins al moment. Els continguts es refereixen tant als explicats en les classes teòriques com en els que s'hagin adquirit mitjançant el desenvolupament de les pràctiques.</p> <p>A l'inici del semestre estarà a disposició dels estudiants el cronograma de l'assignatura a través de la plataforma UIBdigital. Aquest cronograma inclourà almenys les dates en què es realitzaran les proves d'avaluació contínua i les dates de lliurament dels treballs. Així mateix, el professor o la professora informará els estudiants si el pla de treball de l'assignatura es realitzarà a través del cronograma o mitjançant una altra via, inclosa la plataforma Campus Extens.</p>	6

A començament del semestre hi haurà a disposició dels estudiants el cronograma de l'assignatura a través de la plataforma UIBdigital. Aquest cronograma inclourà almenys les dates en què es faran les proves d'avaluació contínua i les dates de lliurament dels treballs. A més, el professor o la professora informará els estudiants si el pla de treball de l'assignatura es durà a terme a través del cronograma o per una altra via, inclosa la plataforma Campus Extens.

Activitats de treball no presencial

Modalitat	Nom	Descripció	Hores
Estudi i treball autònom individual	Informes i Memòries de Pràctiques	La finalitat d'aquesta metodologia és que desenvolupis la teva capacitat de síntesi, anàlisi, comprensió i aprenentatge dels diferents continguts del programa docent. El millor mètode consisteix en que et programes unes hores d'estudi a la setmana (a la biblioteca oa casa teva) per dedicar a aquesta assignatura. És important anar elaborant una carpeta pròpia amb els teus apunts de classe i les anotacions que vagis realitzant tant de la bibliografia recomanada com del material complementari que s'ofereix en campus extens (tant en format pdf com en enllaços d'informació en línia). S'aconsella llegir i consultar el material de suport.	50

Any acadèmic	2014-15
Assignatura	20501 - Recursos Territorials
Grup	Grup 16, 2S, Menorca
Guia docent	B
Idioma	Català

Modalitat	Nom	Descripció	Hores
Estudi i treball autònom individual	Realització d'activitats pràctiques individuals	La finalitat d'aquesta metodologia és que aprenguis a elaborar, redactar i presentar de forma individual un treball pràctic, que hauràs de presentar d'acord amb les indicacions que hagi donat el professor per a cada un d'ells. Es valorarà que empris la terminologia precisa, que raons i argumentis teus resultats, que structures la feina i que l'execució del mateix sigui original. Els treballs copiats totalment o parcialment seran automàticament qualificats amb un zero i sense opció de recuperació en el període d'avaluació complementari.	10
Estudi i treball autònom en grup	Treball en grup	Aquesta metodologia persegueix que siguis capaç d'organitzar-te quan la tasca a realitzar és en equip, que siguis capaç d'aprendre del resultat de les tasques assignades a altres companys i de responsabilitzar tant del teu treball com del bon funcionament de l'equip. En el món professional sovint hauràs de treballar de forma cooperativa i se't valorarà no només per com responguis de les teves obligacions sinó de també de com funcioni un determinat departament o secció en la qual no treballaràs només. S'aconsella que promoguis en el grup de treball al qual se t'hagi assignat la realització d'un calendari de reunions periòdiques i que et preocupis que tant les tasques que t'han assignat com les de la resta del grup van sent realitzades. Fes-te amb el telèfon dels teus companys de grup, procura lliurar la teva part del treball el dia que s'hagi decidit i col·labora en què tot finalment surti bé. Al final la qualificació del treball en grup dependrà de la tasca de tots els seus integrants. Respecte a la presentació del treball, es requereix que tingui una estructura, que estigui ben redactat sense còpies totals o parcials de cap altre treball o pàgines web que hagueu pogut trobar. Si es 'copia' literalment alguna cosa s'ha de citar la font original de la qual s'ha extret la informació. En cas contrari, el treball serà penalitzat.	30

Riscs específics i mesures de protecció

Les activitats d'aprenentatge d'aquesta assignatura no comporten riscos específics per a la seguretat i salut dels alumnes i, per tant, no cal adoptar mesures de protecció especials.

Avaluació de l'aprenentatge dels estudiants

L'assignatura s'avaluarà pel conjunt dels alumnes d'acord amb l'itinerari especificat. L'avaluació d'aquesta assignatura és contínua, el que significa que l'alumne anirà sent avaluat mitjançant un conjunt de tècniques que pretenen comprovar el progrés de l'estudiant i evitar sorpreses al final del semestre.

Si un alumne va superant les proves o exercicis que estan programats, en finalitzar el període lectiu (maig) tindrà l'assignatura aprovada amb la puntuació / qualificació que hagi obtingut en cada activitat i que serà el resultat de ponderar la qualificació numèrica obtinguda amb el percentatge que cada activitat representi sobre la qualificació total. Pots veure el 'pes/percentatge' que cada activitat té en la qualificació final a la taula següent.

La puntuació màxima que podrà obtenir un alumne serà del 100% de la qualificació (equivalent a un 10 o excel·lent). La puntuació s'ha d'obtenir de tres modalitats d'avaluació: a) Proves que avaluen l'adquisició dels continguts teòrics, b) proves que avaluen les habilitats i destreses pràctiques i c) proves que avaluen les actituds i aptituds.

Any acadèmic	2014-15
Assignatura	20501 - Recursos Territorials
Grup	Grup 16, 2S, Menorca
Guia docent	B
Idioma	Català

a) Proves que avaluen l'adquisició dels continguts teòrics. Els continguts teòrics són avaluats mitjançant proves escrites de tipus test o resposta breu, una al final de cada un grup de blocs temàtics i són eliminatòries de matèria. Com que aquesta activitat té la consideració de 'recuperable' "si un alumne suspèn alguna de les proves teòriques pot recuperar mitjançant una prova escrita programada en el període d'avaluació complementari. Hi ha dos períodes d'avaluació complementari, un al finalitzar el semestre (del 30 de maig al 10 de juny) i un altre al setembre. Si un alumne ha suspès una o més proves escrites pot intentar recuperar primer al juny i si el suspèn de nou, té una segona opció de recuperació al juliol / setembre. En el període d'avaluació complementari l'alumne tornarà a examinar-se dels continguts teòrics suspesos realitzant una prova escrita similar a la realitzada durant el període d'avaluació contínua i tindrà el mateix pes en la nota final que tenia durant el període d'avaluació contínua. Aquest apartat representa el 40% de la qualificació final. Per aprovar aquesta part i perquè faci mitjana amb la resta, s'han d'aprovar de forma separada cadascuna de les proves amb almenys un 5.

b) Proves que avaluen les habilitats i destreses pràctiques. La part pràctica s'avalua mitjançant la presentació dels informes / memòries de pràctiques, una es realitza de forma individual (15% de la nota final) i la resta es realitza en grup (30% de la nota final). Les activitats pràctiques que s'avaluen mitjançant la presentació d'un treball en grup tindran la mateixa qualificació per a tots els membres del grup. Per això és molt important mantenir grups estables. No s'admetrà la inclusió d'un alumne en un grup una vegada que el grup hagi iniciat ja l'activitat i aquesta es trobi en una fase avançada d'execució. Per formar part del grup de treball que ha de generar l'informe de pràctiques de la sortida de camp és obligatori haver realitzat la sortida de camp. Els alumnes que no puguin realitzar-la per incompatibilitat per alguna circumstància personal que sigui justificada documentalment amb antelació suficient tindran opció de realitzar una activitat alternativa. Els alumnes que no realitzin la sortida de camp sense justificació suficient no tindran opció a presentar aquest informe de pràctiques en cap grup ni a fer una activitat alternativa, de manera que no seran avaluats en aquesta activitat

Els treballs en grup es presenten per escrit i són exposats davant els alumnes, pel que són avaluats tant pel professor com per la resta de companys de la classe. El professor avalua la totalitat del treball en grup, tant la presentació escrita, com els continguts, estructura, presentació oral, etc. Els companys de curs avaluen fonamentalment els aspectes relacionats amb la presentació, qualitat de l'exposició, etc. Conjuntament aquest apartat representa el 30% de la qualificació final.

Per aprovar les proves pràctiques i perquè facin promig amb la resta, s'han d'aprovar cadascun dels treballs per separat. Els informes / memòries de pràctiques tenen un pes del 15% sobre la nota final. Els que no arribin al mínim de 5 podran tornar-se a presentar en el període d'avaluació complementària de final de semestre (del 30 de maig al 10 de juny). Si de nou resultés suspès, tindrà opció de tornar a recuperar durant el període d'avaluació complementària. En el període d'avaluació complementària els treballs en grup només es presenten per escrit, sense presentació oral i tindran el mateix pes en la nota final que tenien durant el període d'avaluació contínua.

c) Proves que avaluen les actituds i aptituds. La part dedicada a l'avaluació d'actituds i aptituds representa un 15% sobre la nota final. No hi ha examen o prova específica per aquest apartat. La forma d'avaluació és l'observació que realitza el professor de l'actitud a classe de l'alumne, el seu grau de participació, la seva atenció, la seva disposició a l'estudi i a realitzar les tasques encomanades etc. Atès que aquesta part de l'avaluació no pot recuperar-se, si un alumne la suspèn no té opció de recuperar-la.

Classes magistrals

Modalitat	Classes teòriques
Tècnica	Tècniques d'observació (no recuperable)
Descripció	Les classes teòriques tenen per finalitat l'explicació per part de la professora dels continguts fonamentals de cadascun dels blocs temàtics. La professora farà servir material de suport audiovisual que estarà disponible a campus extens. Per poder seguir correctament les explicacions de classe es recomana que l'alumnat segueixi el desenvolupament del programa estudiant els documents de campus extens que hi ha

Any acadèmic	2014-15
Assignatura	20501 - Recursos Territorials
Grup	Grup 16, 2S, Menorca
Guia docent	B
Idioma	Català

de cada tema i que s'aniran fent públics a mesura que avança el curs. Per a alguns temes (que s'indicaran oportunament) és obligatori haver llegit i / o estudiat el material annex que faciliti en campus extens, per a la resta de temes, el material annex té només caràcter informatiu, de consulta o ampliació. Les classes teòriques s'imparteixen els dimecres 19:00 h-20: 30. Es prega puntualitat a les mateixes.

Críteris d'avaluació Es tindrà en compta l'assistència a classe i l'actitud i participació de l'alumne durant la mateixa.

Percentatge de la qualificació final: 5%

Pràctiques d'aula

Modalitat	Classes pràctiques
Tècnica	Tècniques d'observació (no recuperable)
Descripció	Les classes pràctiques es realitzaran previsiblement en el mateix grup (gran) que les classes teòriques. A Campus Extens s'indicarà el material necessari que s'haurà d'utilitzar per a realitzar les activitats pràctiques i quins dies es desenvoluparan les sessions pràctiques. També podrà consultar el contingut de cada sessió pràctica. Les sessions pràctiques estan destinades a que l'alumne treballi bé individualment, bé en grup el tema 4, el tema 6, el tema 7 i el tema 9, mitjançant el desenvolupament de les tasques que es poden consultar al calendari de pràctiques disponible a Campus Extens . Les sessions pràctiques són avaluades tant a través del comportament de l'alumne durant les sessions de pràctiques (assistència, atenció, col·laboració, participació, realització de tasques previstes) com amb el lliurament de les activitats pràctiques en el format que es necessiti (tasca a Campus Extens , presentació de treballs, presentació oral a classe, etc.).
Críteris d'avaluació	Es tindrà en compta l'assistència a les sessions pràctiques, que s'hagin realitzat les tasques prèvies sol·licitades, que es disposi del material per a realitzar-les, que es mantengui una actitud d'estudi i aprofitament del temps disponible.

Percentatge de la qualificació final: 5%

Sortida de camp

Modalitat	Classes pràctiques
Tècnica	Tècniques d'observació (no recuperable)
Descripció	Aquesta activitat pràctica pretén aconseguir que entris en contacte amb alguns dels recursos territorials explotats com a recurs turístic de què disposa l'illa (Mallorca / Menorca), i que es troben en alguna de les fases d'evolució del recurs territorial com a producte turístic que haurem estudiat . Res no pot substituir el treball de camp i la valoració directa que puguis fer dels recursos disponibles. La sortida de camp es realitzarà previsiblement en dissabte, en dia diferent i lloc per a Mallorca i Menorca .. A Campus Extens es donaran les indicacions oportunes per poder realitzar la sortida (documentació i material necessari). A les sessions pràctiques precedents es realitzaran els treballs previs per preparar la sortida.
Críteris d'avaluació	Es tindrà en compta l'assistència a la sortida de camp i l'actitud i participació de l'alumne durant la mateixa.

Percentatge de la qualificació final: 5%

Exposició a classe

Modalitat	Avaluació
Tècnica	Proves orals (no recuperable)
Descripció	En aquesta modalitat els alumnes exposaran a la resta de la classe els treballs en grup que hagin realitzat, en concret, el treball en equip resultant de la Sortida de Camp a la zona turística o altres que eventualment puguin desenvolupar-se. L'exposició és pública i ha de comptar necessàriament amb l'assistència de tots els alumnes, ja que tots els alumnes, juntament amb el professor, avaluen el treball dels seus companys. Es disposarà d'una fitxa d'avaluació amb els principals apartats a avaluar i l'escala d'avaluació per tal que

Any acadèmic	2014-15
Assignatura	20501 - Recursos Territorials
Grup	Grup 16, 2S, Menorca
Guia docent	B
Idioma	Català

aquesta sigui el més objectiva possible. Els dies i hora d'exposició seran aprovats a l'inici de curs i no es poden modificar llevat de causa justificada. La finalitat d'aquest sistema de treball i d'avaluació és que els alumnes aprenguin a cooperar i treballar en equip, també que aprenguin a distribuir tasques, a ajudar-se ia organitzar-se. Saber complir amb els terminis de lliurament i amb les dates programades i ser responsable de les tasques que a un se li assigna en un grup és una cosa que s'ha d'aprendre com més aviat.

criteris d'avaluació	Es valorarà la qualitat de la presentació audiovisual, l'ús del temps disponible, la claredat expositiva i l'originalitat en la presentació del treball. L'exposició serà objecte d'avaluació col·laborativa.
Percentatge de la qualificació final:	10%

Prova escrita

Modalitat	Avaluació
Tècnica	Proves objectives (recuperable)
Descripció	La finalitat d'aquesta avaluació és comprovar que l'alumne va adquirint els coneixements previstos en l'assignatura. Al final de cada bloc els alumnes realitzaran una prova tipus test o prova de respostes curtes que servirà com a mecanisme d'avaluació dels continguts vistos en l'assignatura fins al moment. Els continguts es refereixen tant als explicats en les classes teòriques com en els que s'hagin adquirit mitjançant el desenvolupament de les pràctiques. A l'inici del semestre estarà a disposició dels estudiants el cronograma de l'assignatura a través de la plataforma UIBdigital. Aquest cronograma inclourà almenys les dates en què es realitzaran les proves d'avaluació contínua i les dates de lliurament dels treballs. Així mateix, el professor o la professora informará els estudiants si el pla de treball de l'assignatura es realitzarà a través del cronograma o mitjançant una altra via, inclosa la plataforma Campus Extens.
criteris d'avaluació	Es realitzaran 2 proves escrites (test o preguntes breus). Les proves seran eliminatòries i podran recuperar-se una sola vegada en el període d'avaluació complementària. Inclouran continguts dels temes teòrics i de les activitats pràctiques realitzades. En tipus test haurà preguntes amb 3 alternatives. Les preguntes mal contestades descompten 0,33 i 0,25 en blanc. En preguntes breus, 1-2 punts per pregunta: es valorarà concisió, ús de llenguatge tècnic, claredat expositiva, bona redacció ortogràfica i sintàctica, etc.
Percentatge de la qualificació final:	40%

Realització d'activitats pràctiques individuals

Modalitat	Estudi i treball autònom individual
Tècnica	Informes o memòries de pràctiques (recuperable)
Descripció	La finalitat d'aquesta metodologia és que aprenguis a elaborar, redactar i presentar de forma individual un treball pràctic, que hauràs de presentar d'acord amb les indicacions que hagi donat el professor per a cada un d'ells. Es valorarà que empris la terminologia precisa, que raonis i argumentis teus resultats, que structures la feina i que l'execució del mateix sigui original. Els treballs copiats totalment o parcialment seran automàticament qualificats amb un zero i sense opció de recuperació en el període d'avaluació complementari.
criteris d'avaluació	En l'Informe sobre la Sortida de Camp es valoraran els aspectes geogràfics, la claredat gràfica i cartogràfica, la seva extensió, l'autoria pròpia, la interrelació que s'estableixi amb els continguts teòrics. També es tindrà en compte la qualitat de la presentació especialment pel que fa a l'ús correcte (gramatical i sintàctic) de l'idioma.
Percentatge de la qualificació final:	15%

Any acadèmic	2014-15
Assignatura	20501 - Recursos Territorials
Grup	Grup 16, 2S, Menorca
Guia docent	B
Idioma	Català

Treball en grup

Modalitat	Estudi i treball autònom en grup
Tècnica	Treballs i projectes (recuperable)
Descripció	Aquesta metodologia persegueix que siguis capaç d'organitzar-te quan la tasca a realitzar és en equip, que siguis capaç d'aprendre del resultat de les tasques assignades a altres companys i de responsabilitzar tant del teu treball com del bon funcionament de l'equip. En el món professional sovint hauràs de treballar de forma cooperativa i se't valorarà no només per com responguis de les teves obligacions sinó de també de com funcioni un determinat departament o secció en la qual no treballaràs només. S'aconsella que promoguis en el grup de treball al qual se t'hagi assignat la realització d'un calendari de reunions periòdiques i que et preocupis que tant les tasques que t'han assignat com les de la resta del grup van sent realitzades. Fes-te amb el telèfon dels teus companys de grup, procura lliurar la teva part del treball el dia que s'hagi decidit i col·labora en què tot finalment surti bé. Al final la qualificació del treball en grup dependrà de la tasca de tots els seus integrants. Respecte a la presentació del treball, es requereix que tingui una estructura, que estigui ben redactat sense còpies totals o parcials de cap altre treball o pàgines web que hagueu pogut trobar. Si es 'copia' literalment alguna cosa s'ha de citar la font original de la qual s'ha extret la informació. En cas contrari, el treball serà penalitzat.
Criteris d'avaluació	En el treball en grup es valorarà la qualitat gràfica i cartogràfica, la seva extensió, l'autoria pròpia, l'originalitat, la interrelació que s'estableixi amb els continguts teòrics, l'observança de les indicacions que s'hagin donat per a la realització del mateix, la informació complementària que s'hagi cercat i que contribueixi a millorar el treball. També es tindrà en compte la qualitat de la presentació especialment pel que fa a l'ús correcte (gramatical i sintàctic) de l'idioma.

Percentatge de la qualificació final: 20%

Recursos, bibliografia i documentació complementària

En aquest apartat es faciliten els recursos bibliogràfics bàsics de l'assignatura i algun altre material bibliogràfic complementari.

Així mateix, hi ha multitud de recursos on-line que poden consultar-se i ser d'ajuda per a l'assignatura. Un tipus de recursos on-line són els articles publicats en revistes científiques que es troben en format digital.

Bibliografia bàsica

- ALONSO FERNÁNDEZ, J. (2005): Geografía de los recursos y actividades turísticas. Diplomatura en turismo, Facultad de Ciencias Económicas y Empresariales. UNED
- ANDREU SUNYER, N. (coord.) (2008): Recursos Territorials Turístics II. Editorial UOC.
- ANTÓN CLAVE, S.; GONZÁLEZ REVERTÉ, F.; FERNÁNDEZ TABALES, A. (coord.) (2008): Recursos Territorials Turístics I. Editorial UOC.
- ANTÓN CLAVE, S.; GONZÁLEZ REVERTÉ, F. (coords.) (2005): Planificación territorial del turismo. Barcelona, UOC. [Ramon Llull 338.479 PLA]
- ALONSO FERNÁNDEZ, J. (2008): Geografía de los recursos y actividades turísticas. Madrid, Centro de Estudios Ramón Areces, [Arxiduc 914.6ALO]
- ALONSO, J. (2004): Geografía turística: general y de España. Madrid, Centro de Estudios Ramón Areces. [Ramon Llull 338.479 1ALO]
- BARRADO, D.A. i CALABUIG, J. (Eds.) (2001): Geografía mundial del turismo. Madrid, Síntesis. [Ramon Llull 338.479 1GEO]
- HERNÁNDEZ TORRES, S. (2005): Recursos territoriales turísticos I. Las Palmas. Universidad de Las Palmas. [Arxiduc 338.479 1HER]

Any acadèmic	2014-15
Assignatura	20501 - Recursos Territorials
Grup	Grup 16, 2S, Menorca
Guia docent	B
Idioma	Català

- IVARS, J. y VERA, F. (2008): Espacios turísticos: Mercantilización, paisaje, identidad . Universidad de Alicante. Alicante. [Mateu Orfila 338.479 1COL]

Bibliografia complementària

- BERNARD REMON, J. (1992): Castillos de Castilla y León. Chateaux de Castille et Léon. 2a ed. Junta de Castilla y León. Consejería de Cultura y Turismo. Dirección General de Turismo.
- BESANCENOT, J.P. (1991): Clima y turismo. Barcelona. Masson.
- CONSELLERIA DE TURISME (1995): Rutas naturales de las Islas Baleares . Palma . Conselleria de Turisme.
- DOMINGO HAY, B. (2002): Rutas arqueológicas en la España verde: Galicia, Asturias, Cantabria y País Vasco . Madrid. Jaguar.
- ELÍAS PASTOR, L.V., (2006): El turismo del vino: otra experiencia de ocio. Bilbao. Universidad de Deusto.
- GÓMEZ PRIETO, J. (1992): Rutas e itinerarios turísticos en España .Madrid, Síntesis.
- MacCANNELL, D. (2003): El turista: una nueva teoría de la clase ociosa. Barcelona. Melusina.
- MONTORO ALCÁNTARA, J. (2001): Rutas de ensueño: Parque Natural de Cazorla-Segura-Las Villas. Jaén. Universidad de Jaén.
- OURSEL, R. (1983): Rutas de peregrinación. Madrid. Ediciones Encuentro.
- SHAW, G. (2004): Tourism and tourism spaces. London. SAGE.
- SUBÍAS GALTER, J.: Las rutas del Románico . Barcelona, La Polígrafa.
- VV.AA. (1997): Congreso Internacional Rutas de Don Quijote y caminos de libertad . Actas de su III Congreso Internacional. Asociación Los Caminos de Cervantes y Sefarat. Zamora.

Altres recursos

Revistes digitals especialitzades

- Annals of Tourism Research
- Cuadernos de Turismo

En la web de UNIVERSIA, pots trobar un llistat més ampli de revistes especialitzades (<http://www.biblioteca.universia.net>)

Altres grups de recursos són les pàgines web d'institucions oficials dedicades al món turístic, com::

TURESPAÑA

INESTUR

EXCELTUR <http://www.exceltur.org>

